

www.mohandesyar.com

عنوان

هیدرولوژی

برگاب و نفوذ: به آن بخش از باران که توسط پوشش گیاهی گرفته می شود، برگاب یا باران گیرش یا Interception گفته می شود. به مقدار آبی که بصورت جریان از شاخه، برگ و ساقه به سمت زمین حرکت می کند، جریان ساقه ای یا Stem flow گفته می شود. آن قسمت از بارندگی که بدون مانع از میان درختان و یا روزنه های خالی بین برگ ها وارد زمین می شود، میان بارش یا Through fall گفته می شود.

$$I = P \pm (S + T)$$

P مقدار بارندگی است.

I باران گیرش است.

برای تعیین اجزای رابطه فوق، باید مقدار بارندگی یا P از طریق نصب باران سنج در بالای پوشش گیاهی اندازه گیری شود. اندازه گیری مقدار جریان ساقه ای در مورد پوشش های غیر درختی امکان پذیر نمی باشد ولی در مورد درختان جنگلی این کار از طریق نصب سینی های مخصوص به دور تنه ی درخت و هدایت این جریان به داخل ظرف اندازه گیری امکان پذیر است. میان بارش نیز با نصب باران سنج در زیر پوشش گیاهی اندازه گیری می شود.

مکانیزم نفوذ: بخشی از نزولات جوی پس از رسیدن به سطح زمین به داخل خاک نفوذ می کند. پدیده ی نفوذ شامل وارد شدن آب به داخل خاک است که این آب ممکن است در داخل زمین به حرکت عمقی خود ادامه دهد و به آب های زیر زمینی برسد و جزء منابع آب زیر زمینی به حساب بیاید و یا آنکه فقط باعث مرطوب کردن خاک شده و دوباره در اثر تبخیر و تعرق به هوا برگشت نماید. نفوذ آب در خاک به عواملی مانند بافت و ساختمان خاک، پوشش گیاهی، شیب زمین و از همه مهم تر قابلیت پراکندگی ذرات سطحی خاک بستگی دارد.

قابلیت پراکندگی ذرات سطحی به این معنا است که اگر لایه سطحی خاک حاوی مقدار زیادی یون قابل تبادل سدیم باشد، پس از مرطوب شدن باعث پراکندگی ذرات خاک شده و ظرفیت نفوذ را به شدت کاهش می دهد. زیرا ذرات لای و رس در لابه لای منافذ خاک قرار می گیرد و جلوی نفوذ آب را سد می کند. به همین دلیل نفوذ آب به داخل خاک در زمین های رسی بسیار اندک است.